

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՀԱՄԱՅՆՔ	Մեծավան
ՄԱՐԶ	Լոռի

1.ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Լոռու մարզն իր ներկայիս տարածքով կազմավորվել է 1996 թ. հունվարի 1-ին՝ ընդգրկելով Տաշիրի, Թումանյանի, Ստեփանավանի, Սպիտակի և Գուգարքի տարածաշրջանները:

Դարերտևած փորձությունների՝ կոտորածների, հալածանքների, գերեվարությունների միջով անցած այժմյան Լոռու տարածքում է գտնվում Մեծավան համայնքը: Մեծավան գյուղի (ունեցել է բացառապես հայ բնակչություն) ներկայիս տարածքը մտել է Թիֆլիսին ահանազի Բորչալուի գավառի մեջ: Լոռու և Բորչալուի հայաբնակ գյուղերի բնակչության մեծ մասը հայրուսավորչական եկեղեցու և երկրորդ կողմից, իսկ ինձ գյուղերում՝ Շահնազարում, Շիշթափայում, Սարչապետում, Մեծ Ղարաքիլիսայում և Փոքր Ղարաքիլիսայում մեծ մասամբ կաթոլիկ հայեր են բնակվել: Նրանք հիմնականում եկել են Ալաշկերտից:

Մեծավան ընտանիքները կոտորվել են նաև 1996 թ. հունվարի 1-ին: Ըստ ազգագրագետ, բանահավաք Ե. Լալայանի՝ թուրքերի կողմից անվանվել է Դոշ-Քիլիսա՝ Խոշավանք՝ «Չույգ եկեղեցի»՝ գյուղում գտնվող երկու եկեղեցիների պատճառով: Այնուհետև, ըստ Ե. Լալայանի, գյուղն անվանվել է Շահնազար՝ ի պատիվ մեկ շահնազարյանի, ով ռուսաց կայսեր կողմից Լոռին ստացել էր որպես ժառանգական տիրույթ: Շահնազարը, ըստ երևույթին, եղել է Մելիք-Ջումշուղի ամառանոցը:

Սակայն գյուղի պատմության մեջ մեծ դեր ունեցած Հայր Սարգիս վարդապետ Յազիցյանի թոշակատարական ունեցում է, որ բնակավայրն իրեն քեռն կոչել է Շահնազար՝ գուցե կրկին նկատի ունենալով Մելիք-Ջումշուղին:

Լոռի ներկարժամանակարևելյան Վրաստանի կազմում գտնվել է Ռուսաստանի տիրապետության տակ:

Ռուսական և
վրացական իշխանություններն այն որպես մասնավոր սեփականություն սկսել են առանձին իշխանական տոհմերի:

Շահնազարը բավական ներկարժամանակ պատկանել է վրաց Օրբելի իշխաններին:

Հաճախադեպ են եղել իրող տարածքների սահմանային վեճերը. հողի պակասը և
մշտապես վեճի առարկա լինելը պատճառ են դարձել,
որ Բորչալուի գավառում պետական հողերի բաժանումների հաճախակի տեղի ունենան:

Շահնազարը, Սարչապետը, Շիշթափան օգտվել են Բորչալուի պետական ամառանոցներից :

Հետագայում Հայր Սարգիս վարդապետ Յազիցյանի նախաձեռնությամբ այս տեղ գաղթած բնակչությունը վրաց Օրբելի անիշխաններից գնում է ներկայիս Մեծավանի տարածքի հողերի մի մասը :

Մինչև 1978 թ. գյուղն անվանվել է Շահնազար, ապա՝ Մեծավան:

Ըստ տուգաբանության՝ «Շահնազար» նշանակում է թագավորի հայացքին արժանացած:

Մեծավանը գտնվում է Տաշիրի տարածաշրջանում, Լոռու մարզի իյուսիսարևմտյան մասում՝ ծովի մակերևույթից 1520 մ բարձրության վրա, հիմնադրվել է 1822 թվականին: Բնակչությունը գաղթել է հիմնականում Ալաշկերտից: 1820 թվականին գաղթել են երևանի նահանգի Աեքսանդրապոլի գավառ , շուրջ երկու տարի ապրել Ղափլու և Հոռոմ գյուղերում, ապա հաստատվել են Շահնազար, Սարչապետ, Շիշթափա, Մեծ և Փոքր Ղարաքիլիսա գյուղերում: Շուրջ 70 ընտանիք գալիս բնակվում է Մեծավանում՝ հիմնականում Ալաշկերտի, Մուշի, ապանակ՝ Կոստանդնուպոլսի, Կարսի ու Վանի բնակավայրերից: 2017 հունիսի 9-ին ընդունված « ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին ՀՀ օրենքում լրացումներ և
փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի համաձայն՝ Մեծավան, Միխայլովկա, Ձյունաշող և
Պաղաղբյուրի համայնքների միավորման արդյուքնում ձևավորվել է Մեծավան համայնքը:

2. ԱՇԽԱՐՀ ԱԳՐԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Գյուղը հյուսիսից և արևելքից շրջապատված է Վիրահայոց լեռներով, որի «Գևոսար» կոչվող լանջին էլ տեղադրված է: Արևմուտքից շրջապատված է Ջավախքի լեռնալանջերով, իսկ հարավարևմտյան և հարավային մասերով հոսում է Ձորագետի խոշոր վտակ՝ Տաշիրը: Հյուսիսից սահմանակից է Վրաստանի Հանրապետությանը, արևելքից՝ Ձորամուտ գյուղական համայնքին, հարավ-արևելքից՝ Միխայլովկա գյուղական համայնքին, հարավից՝ Տաշիր քաղաքային համայնքին, որը 10 կմ հեռավորության վրա է գտնվում, հարավ-արևմուտքից՝ Դաշտադեմ գյուղական համայնքին, արևմուտքից՝ Ձյունաշող գյուղական համայնքին:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏՔՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը (մմ)	420-450 մմ
Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին (°C)	-4.....-10
Օդի միջին ջերմաստիճանը հուլիսին (°C)	+16....+20

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Համայնքում ընդգրկված բնակավայրերը և դրանց հեռավորությունը համայնքի կենտրոնից	
1.1) Միխայլովկա	13 կմ
1.2) Պաղաղբյուր	12 կմ
1.3) Ձյունաշող	5 կմ
2. Նախկին (ՀԽՍՀ) վարչական շրջանի անվանումը	Կալինինո
3. Համայնքի հեռավորությունը՝	
3.1) մայրաքաղաքից (կմ)	174
3.2) մարզ կենտրոնից (կմ)	63
3.3) պետական սահմանից ուղիղ գծով (կմ)	3.45
3.4) նախկին շրջ կենտրոնից (կմ)	10
3.5) միջպետական նշանակության ավտոճանապարհից (կմ)	5.46
3.6) երկաթուղային կայարանից (առկայության դեպքում) (կմ)	44.0
4. Համայնքի բարձրությունը ծովի մակերևույթից (մ)	1575
5. Համայնքի վարչական տարածքը (քառ. կմ/հա)	62.95 քառ. կմ
6. Սահմանակից համայնքների անվանումները	Վրաստանի Հանրապետություն, Տաշիր, Ձորամուտ, Դաշտադեմ, Միխայլովկա, Ձյունաշող

7. Համայնքապետարանի էլեկտրոնային փոստի հասցեն	metsavan.ori@mta.gov.am
8. Համացանցային պաշտոնական կայքի հասցեն	metsavan.am
9. Համայնքի ղեկավարի հեռախոսահամարը	096440261
10. Համայնքապետարանի հեռախոսահամարը	0
11. Համայնքի հեռախոսային կոդը	09
12. Համայնքում փոստային բաժանմունքի առկայությունը (այո, ոչ)	այո
13. Համայնքապետարանի փոստային դասիչը	2112
14. Հաստատված գլխավոր հատակագծի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ
15. Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ

5. ԲՆԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՆԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

	2018թ.
1. Մշտական բնակչության թվաքանակը	6859
2. Գրանցված ծնունդների քանակը	53
2. Մահացության դեպքերի քանակը	54
3. Ամուսնությունների քանակը	24
4. Ամուսնալուծությունների քանակը	15
5. Տնային տնտեսությունների թիվը	1719
6. Ընտանեկան նպաստատացող տնային տնտեսությունների քանակը	110
7. Կենսաթոշակառուների քանակը	968
8. Հաշմանդամություն ունեցողանձանց քանակը	289

6. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ, ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2018թ.
1. Գրադարանների քանակը	1
2. Արվեստի դպրոցների քանակը	1
3. Երաժշտական դպրոցների քանակը	0
4. Նախադպրոցական հիմնարկների քանակը	1
5. Հանրակրթական դպրոցների քանակը	2
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
7. Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
8. Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
9. Մարզադպրոցների քանակը	0

7. ԲՆԱԿԵԼԻ ՖՈՆԴ

	2018թ.
--	--------

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

1. Համայնքի բնակարանային ֆոնդի ընդհանուր մակերեսը (մ ²)	256.000
2. Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր թիվը	8
3. Բնակելի տների (առանձնատների) ընդհանուր թիվը	1822

8. ՀՈՂԱՅԻՆ ՖՈՆԴ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	2018թ.
1. Հողեր, ընդամենը (հա)	26.320
2. Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (հա)	14668.27
3. Բնակավայրերի ընդհանուր տարածքը (հա)	16738.38
4. Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	2577
6. Մանր եղջերավոր անասունների (ոչխարևայծ) գլխաքանակը	843
7. Խոզերի գլխաքանակը	185
8. Գյուղատնտեսական տեխնիկա	
8.1 տրակտորներ (քանակը)	25
8.2 կոմբայններ (քանակը)	2
9. Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը	9

9. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

1. Էլեկտրական ենթակայանների քանակը	
2. Համայնքում զագի ֆիկացման առկայությունը (այո, ոչ)	այո
3. Համայնքում աղբավայրի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ
4. Գերեզմանատան առկայությունը համայնքում (այո, ոչ)	այո
5. Համայնքային ենթակայության ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	8
6. Կոմունալ և ճանապարհաշինական տեխնիկայի առկայությունը	ոչ
6.1 Ինքնաթափեռնատար մեքենաների քանակը	17
6.2 Էքսկավատորների քանակը	2
6.3 Թրթուռավոր տրակտորների քանակը	2
6.4 Գրեյդերների քանակը	0
6.5 քանակը	0
6.6 Աղբատար մեքենաների քանակը	0
6.7 Բազմաֆունկցիոնալ կոմունալ մեքենաների քանակը	0
6.8 Վակումային փոշեկուլմեքենաների քանակը	0
6.9 Ավտոաշտարակների քանակը	0
7. Համայնքի տարածքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	0
8. Համայնքի տարածքում գործող առևտրային բանկերի մասնաճյուղերի առկայությունը (այո, ոչ) և դրանց քանակը	ոչ
9. Ներհամայնքային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	այո

10. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

Համայնքի վարչական բյուջեի եկամուտներ (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը եկամուտներ	158958.9	147669.4
2. Հարկային եկամուտներ, ընդամենը այդ թվում՝		
2.1 հողի հարկ	19855.1	12352.9
2.2 գույքահարկ	12359.3	13279.6
3. Պաշտոնական տրանսֆերտներ, ընդամենը		
3.1 դոտացիա	111923.9	111923.9
3.2 սուբվենցիա	0	
4. Մուտքերի հողի օտարումից	0	

Համայնքի վարչական բյուջեի ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	161471.9	117880.9

Համայնքի ֆոնդային բյուջեի եկամուտները (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ	16794.0	0

Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	37700.3	16682.6

11. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

1. Համայնքապետարանի աշխատողների թվաքանակը, մարդ որից՝	29
1.1 համայնքային ծառայողներ	15
2. Ապարատի պահպանման ծախսերը, ընդամենը (հազ. դրամ)	61091.0
3. Ավագանու անդամների թվաքանակը	11

12. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հիմնախնդիրը	Ակնկալվող լուծումը
Անբարեկարգ ներքին ակադալայրային նախապահներ	Համայնքի նրանում ներառված բնակավայրերի 6 անապարհների կապիտալ խորոզում, փողոցների բարեկարգում
Մշտական ջրի խնդիր	Համայնքի գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման ցանցի կապիտալ խորոզում, ջրագծերի անցկացում

